

AXIS

ÅRSBERETNING

2

0

1

4

INDHOLD

- 04 Bestyrelsens beretning
- 06 Årets gang på sekretariatet
- 08 Projekter 2014-2017
- 10 Forventet forbrug 2014-2017
- 12 AXIS i Danmark
- 14 AXIS internationalt
- 30 Økonomi & regnskab
- 31 Tak til

[Foto: Toke F. Nyborg]

AXIS' ÅRSBERETNING 2014
er udgivet af:

Udviklingsorganisationen **AXIS**
Nørrebrogade 52c, 3tv.
2200 København N

Printed in Denmark
1. udgave, 1. oplag 2014 (200 eks.)
©AXIS / ISSN: 2246-4360

Redaktion: Lotte Lindberg &
Toke F. Nyborg
Grafisk design & layout:
Enkhchimeg Odgerel & Toke F. Nyborg
Tryk: Christensen Grafisk
Forsidefoto: Pedro Szekely

AXIS er en frivilligbaseret udviklingsorganisation, der primært drives frivillige.

AXIS arbejder for at forbedre forholdene for fattige i Bolivia, Peru, Ghana og Sierra Leone gennem uddannelse, fortalerviskomhed og organisering.

AXIS har et særligt fokus på oprindelige folk, børn & unge samt kvinder.

AXIS' udviklingsarbejde sker i tæt samarbejde med lokale organisationer, som kender til problematikkerne og udfordringerne i lokalområderne.

AXIS har bæredygtighed som tværgående princip i alle projekter og yder administrativ støtte til udvikling af partnerorganisationer.

2015: VERDENS VIGTIGSTE ÅR

2014 blev endnu et godt år for AXIS med nye bevillinger, nye lokaler og begyndelsen på et politisk fortal-arbejde. Foran os venter et 2015, der vil blive præget af folketingsvalg, nye globale udviklingsmålsætninger, klimaforhandlinger og flere omvæltninger i udviklingsbistanden

I år er det tyve år siden, at en gruppe lærere med interesse for udviklingsarbejde besluttede sig for at etablere en NGO, der skulle hedde AXIS. Det er med andre ord jubilæumsår for vores forening, og det er værd at fejre. Jeg har været med i AXIS siden 2005, hvilket vil sige, at jeg har været med i halvdelen af foreningens levetid. Alligevel har jeg det stadig ofte, som om jeg er ny i AXIS, og det synes jeg faktisk er meget positivt. Vi har en meget dynamisk organisation, der hele tiden udvikler sig, og hvor der er plads til både nye mennesker og nye ideer.

OPSTIGNING

2014 var et godt eksempel på, at vi rykker både fremad, opad og derudad.

I en årrække har vi befundet os i en god stime af projektkendelser og 2014 var ingen undtagelse. Det er flot, at vi kan blive ved med at holde vores arbejde og ansøgninger på så højt et niveau.

Opad rykkede vi os i efteråret, da vi sammen med Afrika Kontakt indtog vores nye lokaler på Nørrebrogade. Komfort er naturligvis ikke det vigtigste i verden, men vi er nogen stykker, der stadig husker de små tillukkede lokaler i kælderens på Wesselsgade, og vi er nok alle enige om, at vores nuværende bopæl er et trin op fra Blågårdsgade – både hvad angår højdemeter og kvalitet. Det kan kun være positivt for arbejdsindsatsen.

2014 blev også året, hvor vi kom endnu et skridt videre i den langvarige proces med at afdække mulighederne for at blive programorganisation. Partnerskabskonferencen i Ayacucho i Peru gav et klart mandat fra vores Latinamerikanske partnere til at søge et program. Nu mangler vi arbejdet med at udvikle en mere sammenhængende model, inden vi i fællesskab tager endelig stilling for eller imod. Sidst men ikke mindst gav 2014 os mulighed for i det små at prøve kræfter med fortalervirksomhed og politisk arbejde i Danmark. Det skete, da regeringen pludselig bebudede voldsomme nedskæringer på bistanden. Vores indsats i den forbindelse var et fint eksempel på en type arbejde, vi skal blive endnu bedre til fremadrettet.

NYE UDVIKLINGSMÅL

2014 var et udviklingsår for AXIS, men 2015 kan let blive langt mere dramatisk. De hidtidige udviklingsmål, MDG'erne, udløber i 2015, og verdens regeringer skal i forbindelse med FN's generalforsamling i september beslutte sig for en ny række mål. Processen med at finde frem til disse mål har været i gang i en årrække, men der er stadig meget, der mangler at blive forhandlet på plads. Det der står klart er, at målene som noget nyt vil komme til at gælde for både nord og syd. Finansieringen er endnu langt fra på plads, og derfor er

det også vigtigt, at vi som civilsamfund engagerer os stærkt i at presse på for en retfærdig og bindende finansiering af de nye mål. Dette skal også ses i sammenhæng med COP 21 i Paris i december, hvor verden har fået "en absolut sidste chance" for at gøre noget ved klimaproblematikken, inden vi stadfæster en kurs, der formentlig vil ødelægge planeten. 2015 er også valgår, og rigtig meget tyder på, at vi får en blå regering. Det kan få enorm betydning for udviklingsbistanden. Dels fordi de borgerlige allerede har bebudet nedskæringer, men også fordi der i stigende grad er et ønske om at kanalisere bistanden ad nye veje, for eksempel i form af erhvervsstøtte og sydfonde. Der ulmer et opgør med den måde, vi indtil nu har tænkt bistand på. I yderste konsekvens kan det betyde, at den måde NGO'erne i dag finansieres på vil blive radikalt forandret.

POLITIKKEN SKAL PÅVIRKES

Udviklingen i det politiske landskab, nationalt som internationalt, skal vi følge nøje, og i det omfang vi har muligheden, skal vi være med til at påvirke de politiske processer. Dette vil være en af hovedprioriteterne for bestyrelsen i året, der kommer. Derfor er det også vigtigt, at vi står sammen om det fantastiske arbejde vi laver, og at vi lykkes med at kommunikere vores resultater, så vi på vegne af befolkningerne og vores partnere i syd er med til at holde den danske regering – rød eller blå – fast på dens internationale forpligtelse til at hjælpe verdens fattige på den bedste og mest retfærdige måde! 2015 er blevet kaldt "verdens vigtigste år". Ingen tvivl om at det bliver et utrolig vigtigt et af slagsen – både for AXIS, men i særdeleshed også for den verden, vi prøver at forandre til det bedre. AXIS vil spille sin rolle efter bedste evne. Det ser både jeg selv og bestyrelsen frem til at være en del af.

Jon Clausen, formand

Jon Clausen,
formand for AXIS

AXIS – en dansk NGO der bygger på frivilliges engagement og professionelt arbejde. De frivilliges mængde af arbejde er igen i år øget markant, og kvaliteten vurderes af såvel os selv som af vores partnere som god

32 frivillige projektkoordinatorer har i 2014 udført et kæmpe arbejde med at formulere projekter, kommunikere med partnere, skrive rapporter, monitorere arbejde, lave oplysning om betydningen af udviklingsarbejdet i syd samt permanent at opkvalificere indsatsen i arbejdet. Hver projektkoordinator bruger i gennemsnit 3 timer ugentligt på projektarbejde i AXIS. Til at støtte dette arbejde har AXIS etableret et korps af oversættere – i alt 25 personer. Til hvert projekt er tilknyttet en oversætter-koordinator, som har 5 – 6 oversættere i sin arbejdsgruppe. Oversætterkoordinatorerne er i år blevet knyttet tættere til projektets udvikling.

Den trivselsundersøgelse AXIS gennemførte i 2013 viste en stor grad af tilfredshed hos de frivillige, men kom også med en række anbefalinger, som kunne styrke arbejdet. Disse anbefalinger har sekretariatet fulgt op på i løbet af 2014.

KOORDINATORMØDER - ET CENTRALT ELEMENT I AXIS

Disse møder gennemføres ca. 8 gange om året og indeholder bl.a. kurser i projektstyring og økonomi, monitorering og evaluering. I 2014 har møderne også haft særlig fokus på temaet om AXIS som

[Foto: Finn Juhl Pedersen]

SOLIDT FRIVILLIGT
FUNDAMENT

programorganisation. Møderne er dels centrum for faglig udvikling og dels for erfaringsudveksling mellem grupperne.

LFA-GRUPPEN

AXIS etablerede for et par år siden en såkaldt LFA-gruppe (Logical Framework Approach). Pt udgøres LFA-gruppen af 3 særligt LFA-kyndige. De fungerer som sparringspartnere for projektgrupperne i formuleringen af nye ansøgninger og er her med fra projektet kun en ide, til den endelige ansøgning sendes til CSP samt ifm indsendelser af statusrapporter og endelig projektrapportering. Vi ser denne gruppes indsats som et centralt element i sikring af organisationens faglige niveau.

ADVOCACY-ARBEJDET I AXIS

Vi har igennem flere år oplevet, at vi har manglet en styrkelse af AXIS indsats if. advocacy i Danmark. For at rette op på denne mangel har vi nu etableret en "advocacy-gruppe" på 5 personer. Derudover deltager vi aktivt i arbejdet i Globalt Fokus og i CISU, hvor vores formand er medlem af styregruppen.

MEDLEMMER

For et par år siden øgede vi kontingentet i AXIS. Det har bevirket et markant øget økonomisk bidrag fra medlemmerne.

Vi begyndte i november målrettet en medlemskampagne og forventer i løbet af 2015 at øge medlems-tallet til minimum 250 fra de nuværende 200.

KOMMUNIKATION

Toke Nyborg udviklede en kommunikationsstrategi, som i januar 2014 blev vedtaget af bestyrelsen. Dermed kan vi nu arbejde markant mere systematisk og professionelt med information om AXIS tematiske arbejde. Ved årets afslutning har Toke, i samarbejde med Steen Boe, udviklet en ny hjemmeside. Denne vil komme op at køre slut februar 2015.

MEDARBEJDERE – ANSATTE OG FRIVILLIGE

Sekretariatet består pt af 4 fastansatte deltidsarbejdere samt seks faste frivillige. De ansatte er:

1. Niels Boe, (ansat 9 timer ugentligt) fungerer som sekretariatsleder, støtter projektgrupperne og m.m.
2. Finn Juhl Pedersen, (ansat 14 timer ugentligt) har sin primære opgave if. økonomiadministration og støtte til gruppernes finansielle udfordringer.
3. Catherine Watson, (ansat 4 timer ugentligt) er uddannelsespædagogisk konsulent. Hun har igennem året gentagne gange besøgt partnerne i samtlige projekter.
4. Lisbeth Ganderup, (ansat 4 timer ugentligt) har siden oktober arbejdet med medlemsadministration og medlemskampagne.

FRIVILLIGE PÅ SEKRETARIATET

Toke Nyborg: kommunikation.

Lars Messell: kommunikation og Verdens Bedste Nyheder.

Lotte Lindberg har primært fokus på Årsberetning, men arbejder desuden med systematisering af de mange materialer AXIS-udsendte har udviklet ifm pædagogikkurser.

Jette Gottchau er i fuld gang med at genetablere AXIS udsendelse af praktikanter og frivillige til CEPROMUP i Lima. Jette har allerede etableret aftaler med UCC og sendt flere frivillige afsted til månedlange ophold hos CEPROMUP.

Helle Feddersen er ansvarlig for vores aktive facebook-side.

NYT KONTORLOKALE.

I oktober flyttede AXIS igen til nye lokaler. Denne gang fra Blågårdsgade til Nørrebrogade. Dobbelt så store lokaler, flere grupperum, bedre lyse og lækre lokaler gør de fastansattes dagligdag rarere. Men det centrale for AXIS er, at vi med disse lækre lokaler har skabt de optimale forhold for de frivilliges store indsats.

Niels Boe,
sekretariatsleder i
AXIS

PARTNERE	2014	2015	2016	2017
TAREA 2: 1.2.14 – 31.1.17 3.566.373 kr.				
TAREA 1: 1.8.12 – 31.1.14 767.130 kr.				
KALLPA: 1.1.14 – 31.12.14 820.360 kr.				
FORMABIAP: 1.1.12 – 31.12.14 2.435.326 kr.				
PACHATUSAN: 1.2.13 – 31.1.16 2.159.734 kr.				
MUNAYTAQUILE: 1.4.12 – 1.4.14 656.983 kr.				
CETM: 1.1.13 – 31.12.15 2.934.415 kr.				
APPRENDE: 1.8.12 – 1.8.15 2.982.550 kr.				
NORSAAC: 1.2.13 – 31.1.16 2.999.430 kr.				
PARTNERSKABSKONFERENCE: 1.4.2014 – 1.10.2014 241.515 kr.				

[Foto: Toke F. Nyborg]

Forventet fremtidigt træk på Civilsamfundspuljen og Enkeltbevillingen (udfasning)

PROJEKTER	LAND	BEVILLIGET BELØB	2014	2015	2016	2017
Pro Joven: Seksuelle rettigheder og reproduktiv sundhed (fase 3)	Bolivia	2.982.550	1.000.000	680.000		
Aprender Hacienda: Integreret uddannelse i bæredygtige familielandbrug og personlig udvikling blandt fattige kvindelige quechua-bønder i Sacaba	Bolivia	2.934.416	1.000.000	985.000		
Skolehaver Moray (fase 4)	Peru	2.159.734	740.000	470.000		
Unge seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder	Peru	820.360	800.000	20.360		
Taquiles oprindelige folk: Institutionel styrkelse og territorial forvaltning (fase 3)	Peru	656.983	220.000			
Innovative Sexual Education Project II	Ghana	2.999.430	1.000.000	1.000.000	100.000	
Elevdemokrati og medborgerskab blandt unge ledere i Ayacucho	Peru	767.130	50.000			
Elevdemokrati og medborgerskab blandt unge ledere i Ayacucho (fase 2)	Peru	3.566.373	1.000.000	1.000.000	1.200.000	366.373
Oprindelige folk i AMAZONAS: Uddannelse på egne betingelser (fase 2)	Peru	2.435.326	1.070.000			
PLANLAGTE KOMMENDE BEVILLINGER						
Unge seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder (fase 2)	Peru			900.000	1.100.000	1.000.000
Oprindelige folk i Amazonas: Uddannelse på egne betingelser (fase 3)	Peru			800.000	800.000	800.000
Sierra Leone	Sierra Leone		350.000	300.000		
Partnerskabskonference	Peru		250.000			
Aprender Hacienda: Integreret uddannelse i bæredygtige familielandbrug og personlig udvikling blandt fattige kvindelige quechua-bønder i Sacaba (fase 2)	Bolivia				1.000.000	1.000.000
Innovative Sexual Education Project III	Ghana				800.000	800.000
Pro Joven: Seksuelle rettigheder og reproduktiv sundhed (fase 4)	Bolivia				1.000.000	1.000.000
ÅRLIG SUM		19.322.302		6.155.360	6.000.000	4.966.373

FOLKELIG OPBAKNING TIL ULANDSBISTANDEN

[Tekst: Toke F. Nyborg]

NGO-kampagne mod nedskæringer i ulandsbistanden viste stor folkelig opbakning til det danske udviklings-samarbejde og de danske organisationer. AXIS mærkede også støtten fra både medlemmer og offentligheden

AXIS' engagement i Syd skal afspejles i aktiviteterne i Nord. Det skal blandet andet ske gennem en mere proaktiv indsats på fortalerområdet. Ved at bringe lokale tematikker, som vores partnere arbejder med i Sydamerika og Vestafrika, på en dansk eller international dagsorden, kan AXIS bidrage til at nå deres politiske mål. Det opnår vi blandet andet gennem direkte indflydelse i Globalt Fokus og vores repræsentation i CISU's bestyrelse. Vores engagement i disse og andre fora giver mulighed for alliancer og større tyngde bag fælles udmeldinger.

Det så vi sidste år, da danske organisationer, herunder AXIS, gik sammen i en fælles kampagne mod regeringens bebudede milliardnedskæringer i udviklingsbistanden. AXIS bidrog til avisannoncer, skrev breve til ministre og brugte sociale medier til at sprede kampagnens budskab. Selvom det ikke lykkedes at undgå hele omlægningen af bistanden, fik kampagnen partiernes øjnene op for, at det danske ulandsmiljø ikke accepterer, en udhuling af den fattigdomsorienterede bistand. Dette fælles kampagne arbejde vil AXIS bygge videre på i 2015.

AXIS I METROEXPRESS

AXIS deltog også i oplysningskampagnen Verdens Bedste Nyheder og mødte for femte år i træk morgenduelige danskere på Christians Havns Torv. Gratisavisen Metroxpress deltog også i kampagnen, og bragte de bedste historier om de store fremskridt, der sker i det globale Syd. AXIS' uddannelsesprojekt i Peru, 'Skolehaver Moray', var én af de historier, danskerne kunne læse om.

[Foto: Flickr Common Share]

UDVIKLINGSKOMMUNIKATION

Det er en del af AXIS' selvforståelse at skabe større viden om globale udviklingsspørgsmål og dansk ulandsbistand gennem udviklingskommunikation målrettet danskere. Den projektrelaterede oplysning spiller i den sammenhæng en afgørende økonomiske rolle. AXIS besluttede derfor i 2014 at lægger oplysningsmidlerne ind under kommunikationstemaet, som fremadrettet får ansvaret for at tilrettelægge og gennemføre oplysningsaktiviteter. En del af midlerne har finansieret en strategisk omlægning af AXIS' eksterne kommunikation, herunder udvikling af en ny hjemmeside, som står klar i foråret 2015.

UD FOR AXIS

I 2014 har AXIS atter åbnet op for at studerende på frivillig basis kan tage til Lima og undervise jævnaldrende i engelsk. Det sker i samarbejde med den lokale organisation CEPROMUP, som AXIS har samarbejdet med siden 1999. Godt 1.500 elever har foreløbig fået et diplom på deres engelskkundskaber og mere end 300 unge danske frivillige har været forbi Lima for at undervise. I 2014 rejste to frivillige til Peru. De efterfølges af fire danske unge i 2015. De frivillige underviser typiske mellem én til tre måneder.

KORT OM PROJEKTET

PROJEKTTITEL:

Unge seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder

LAND: Peru

PROJEKTPERIODE: 1.2.14 – 31.1.15

SAMLET BUDGET: 820.360 DKK

PARTNER: KALLPA

PROJEKTKOORDINATORER:

Maria Kjær, Sofie Pedersen, Marie Lynning, Ingunn Vikene.

I begyndelsen af 2014 indledte AXIS et samarbejde med den landsdækkende peruanske NGO KALLPA om et nyt projekt "Unge seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder i Peru." Projektets formål er at arbejde for, at den peruanske stat lever op til den eksisterende lovgivning indenfor unges seksuelle rettigheder, herunder seksualundervisning. I løbet af året har projektet støttet peruanske, marginaliserede unge, og givet dem en stemme, så de kan stille krav til deres lokale politikere. Projektet er blevet implementeret i tre projektområder i tre forskellige geografiske zoner i Peru: Junglen, højlandet og kysten, hvor bl.a. kulturen, sproget, traditionerne og levevilkårene er væsentligt forskellige.

UNGE FORMULERER KRAV TIL MYNDIGHEDERNE

[Tekst: Maria Kjær, Sofie Pedersen, Marie Lynning, Ingunn Vikene]

Næste skridt er at udvikle materiale til seksualundervisningen, der afspejler de unges liv

De unge deltagere fra Ayacucho, Lima og Iquitos, har med entusiasme deltaget i fortalrarbejde rettet mod flere niveauer af det politiske system indenfor uddannelse. De har i fælleskab udtrykt deres behov, forslag og krav til en bedre seksualundervisning. Blandt disse krav er bl.a. at seksualundervisningen i alle skoler bliver tilpasset de unges virkelighed, at undervisningen starter tidligere, samt at der findes steder, hvor unge kan henvende sig og søge vejledning inden for seksuel sundhed uden at blive mødt med fordomme og manglende information. Alle disse krav og forslag blev i oktober 2014 sammensat i en rapport om unges seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder (SRSR). Denne rapport har spillet en vigtig rolle i det fortsatte fortalrarbejde, da den fungerer som et redskab til at få myndighedernes yderligere opmærksomhed. Projektet har således haft succes med at skabe opmærksomhed på unges rettigheder på nationalt og lokalt plan og konkluderet, at en stor del af problemet med unges SRSR ligger i manglen på kvalificeret seksualundervisning i skolerne.

KALLPA har sideløbende arbejdet med at skabe et

erfaringsudvekslingsforum i deres arbejde for at få indført mere og bedre seksualundervisning i skolerne. Som medlem af det nationale netværk "Alianza sí Podemos (Educación Sexual Integral)", som består af flere peruanske organisationer, har KALLPA arrangeret regionale konferencer i Ayacucho, Iquitos samt en national konference i Lima. Der var både deltagere fra civilsamfundet og fra offentlige myndigheder, og konferencerne har derfor haft en central rolle at spille ift. fortalrarbejde og netværksskabelse. Til konferencerne var unge fortalere også på talerstolen for at præsentere deres krav for politikerne.

AXIS I 2015: I 2015 afslutter det indledende projekt og en ny fase af projektet forventes bevilget. I december var der lokalvalg i Peru og KALLPA vil nu arbejde på at videreføre det gode samarbejde med de nyvalgte myndigheds personer. Det kommende faseopdelte projekt vil undersøge unges viden, holdninger og praksis vedrørende SRSR og på baggrund af dette udvikle undervisningsmaterialer, som skal sikre kontekstbaseret seksualundervisning af høj kvalitet i skolerne.

UDDANNELSE I BØRNEHØJDE OP- NÅR ANERKENDELSE!

[Tekst: Sarah Gråskov & Emilie Faurholdt]

Eleverne føler sig endelig hørt

Der har i 2014 været stor fokus på, at lokalbefolkningen fik en større stemme i de politiske beslutningsprocesser. I løbet af 2014 deltog Pachatusan derfor i flere workshops og offentlige konferencer vedrørende uddannelse og brugte dette som et forum til at præsentere projektet til relevante kommunale og regionale politiske beslutningstagere. Lærere, elever og forældregrupper var til stede og deltog aktivt på konferencerne. Ved effektivt fortalrararbejde formåede Pachatusan at få politikerne til at forpligte sig til at prioritere uddannelse i kommunerne. Politikerne har blandt andet skrevet under på, at de vil fortsætte arbejdet med MM, og dette er en kæmpe anerkendelse af projektet. Deltagelsen har skabt stor optimisme blandt befolkningen, som føler, at politikerne endelig lytter, og at deres behov bliver taget i betragtning. Eleverne har for eksempel udtrykt, at de for første gang bliver hørt.

På regionalt niveau er der også for alvor i 2014 blevet sparket døre ind til politiske beslutningstagere. Helt konkret sidder Pachatusan nu, som eneste inviterede

NGO, med ved bordet i en teknisk komité, der skal udarbejde et nyt regionalt uddannelsesprogram. I komiteen sidder også UNICEF, den regionale uddannelsesinstans samt funktionærer. Dette er en klar blåstempling af Pachatusans arbejde og deres organisation.

AXIS I 2015: Nøgleordet for 2015 er bæredygtighed. Mindst 6 uddannelsesprojekter bliver færdiggjort og vedtaget med en flerårig projektperiode, hvilket gør dem uafhængige af udskiftning af borgmestre og embedsmænd. Gennem fortalrararbejde vil Pachatusan påvirke myndighederne til at indskrive et kontinuerligt træningsforløb i uddannelsesprojekterne, arbejde for at MM institutionaliseres i det formelle peruvianske uddannelsessystem og sikre lokal finansiering.

[Foto: Toke F. Nyborg]

KORT OM PROJEKTET

PROJEKTTITEL: Skolehaver Moray - Fase 4
 LAND: Peru (Cusco-regionen)
 PROJEKTPERIODE: 01.02.2013 - 31.01.2016
 SAMLET BUDGET: 2.159.734,00 DKK
 PARTNER: Andees Pachatusan
 PROJEKTKOORDINATORER:
 Ivanna M. Z. Arizcurinaga, Sarah Gråskov &
 Emilie Faurholdt.

Projektet 'Skolehaver Moray' har til formål at styrke den tosprogede og interkulturelle undervisning blandt indianske børn i Cusco-regionen. Det sker med udgangspunkt i Moray-modellen (MM), som AXIS' lokale partner, Andees Pachatusan, har udviklet siden 1998. MM er en alternativ uddannelsesmodel, der baserer sig på højlandsindianernes kultur, sprog og traditioner. Konkret arbejder AXIS for at implementere modellen gennem træning af lokale lærere, forældreinddragelse og samarbejde med regionale og lokale myndigheder. Modellen er i dag udbredt til 50 grundskoler, og 25 demonstrationsskoler i otte kommuner er nu udvalgt som eksempler på 'best practice'.

KORT OM PROJEKTET

PROJEKTTITEL:

Tosproget interkulturel uddannelse i regnskoven / FASE II

LAND: Peru (Iquitos)

PROJEKTPERIODE: 1.1.12-31.12.14

SAMLET BUDGET: 2.535.326 DKK

PARTNER: FORMABIAP

PROJEKTKOORDINATORER: Karen Prins og Lotte Lindberg.

AXIS og FORMABIAP, den lokale NGO, samarbejder nu på sytten år om at sikre børn fra områder i Amazonas-regnskoven en skolegang, der inddrager børnenes sprog og kulturer. Peru anerkender retten til tosproget undervisning for den indianske befolkning, men der er langt igen før, der er tilstrækkeligt med uddannede tosprogede lærere, der kan varetage den forpligtelse. På nogle af projektets skoler praktiseres den tosprogede, interkulturelle undervisning, og det har ført til bedre skole-resultater og glattere elever. For at fortsætte denne udvikling arbejder AXIS og FORMABIAP bl.a. på at styrke fortalervirksomheden hos de lokale uddannelsesmyndigheder.

SKOLEN LED I LOKAL UDVIKLINGSPLAN

[Tekst: Karen Prins & Lotte Lindberg]

Projektskoler og lokalsamfund går hånd i hånd om at planlægge årets gang både i klasseværelset og i landsbyen

I løbet af 2014 har alle 15 projektskoler nu udarbejdet læseplaner baseret på landsbyens lokale udviklingsplan. Landsbybeboerne er blevet involveret i dette arbejde ved at identificere de mest presserende problematikker i landsbyens liv. Det har resulteret i tosprogede undervisningsforløb om træfældningsproblematik, affaldsproblematik mm. Landsbyen oplever således, hvordan både sprog, kulturer og livsvilkår bliver en del af skolens arbejde. Det styrker den kollektive identitetsfølelse og giver overskud til at finde løsninger på, hvorledes den fælles kulturelle arv kan indgå i den moderne udvikling.

I 2014 er Undervisningsministeriet begyndt at fjerne betingelserne for undervisning på de indianske sprog i skoler, der ellers er berettiget til flersproget undervisning. Uddannelsespolitisk sætter det fokus på en målrettet fortalervirksomhed. I løbet af 2014 har alle 15 projektskoler nu udarbejdet læseplaner baseret på landsbyens lokale udviklingsplan. Landsbybeboerne er blevet involveret i dette arbejde ved at identificere de mest presserende problematikker i landsbyens liv. Det har resulteret i tosprogede undervisningsforløb om træfældningsproblematik,

affaldsproblematik mm. Landsbyen oplever således, hvordan både sprog, kulturer og livsvilkår bliver en del af skolens arbejde. Det styrker den kollektive identitetsfølelse og giver overskud til at finde løsninger på, hvorledes den fælles kulturelle arv kan indgå i den moderne udvikling.

I 2014 er Undervisningsministeriet begyndt at fjerne betingelserne for undervisning på de indianske sprog i skoler, der ellers er berettiget til flersproget undervisning. Uddannelsespolitisk sætter det fokus på en målrettet fortalervirksomhed, hvilket også var én af konklusionerne fra projektets eksterne evaluering. AXIS koordinatorene, Karen og Lotte, og Finn, regnskabsansvarlig for AXIS, var på projektbesøg, hvor de på baggrund af den eksterne evaluering sammen med FORMABIAP formulerede grundlaget for ansøgningen til en tredje fase af projektet.

AXIS I 2015 Projektet har nu fået bevilget en tredje fase til yderligere fokusering og erfaringsopsamling i form af bl.a. publicering af undervisningsmateriale. Projektet vil fortsat styrke lærere og landsbysamfund, så disse kan kræve deres grundlovssikrede ret til en tosproget og interkulturel undervisning.

MYNDIGHEDER ANERKENDER ELEVORGANISATION

[Tekst: Nicole Zehntner]

Projektets anden fase søger nu at konsolidere de unges resultater

Afslutningen af første projektfase i 2014 udgjorde en vigtig milepæl i partnerskabet. Evalueringen af den indledende fase viste, at projektet var nået langt i opfyldelsen af de vigtigste målsætninger. På skolerne i regionen er der nu et bredere kendskab til AARLE som organisation, og antallet af medlemmer i AARLE er fordoblet. Samtidig konkluderes det, at AARLE nu møder en større anerkendelse af deres arbejde hos lokale myndigheder og lærere i kraft af deres kommunikationsarbejde samt indsatsen med fortalervirksomhed. AARLE-medlemmer giver udtryk for en øget bevidsthed om, hvad de kan bruge deres deltagelse i AARLE til, hvilket direkte har udmøntet sig i, at AARLE har lavet flere projektformuleringer, som har resulteret i godkendelsen af 4 projekter i de lokale budgetter. Alt i alt demonstrerede evalueringen mange vigtige resultater, som der bygges videre på i anden fase.

I 2014 påbegyndtes udviklingen af uddannelsesprogrammet i demokratisk medborgerskab, som udgør et væsentligt element i projektets anden fase. AXIS'

pædagogiske konsulent Catherine Watson besøgte projektet og er indtænkt som konsulent for både TAREA og kontaktlærere i regionen. Hun demonstrerede deltagerorienterede metoder og gav feedback på den eksisterende praksis, alt sammen som led i udviklingen af uddannelsesprogrammet om demokratisk medborgerskab.

AXIS I 2015: I 2015 besøgte Catherine Watson igen projektet mhp. udvikling af undervisningsmateriale om demokratisk medborgerskab. I april besøgte Marie, koordinator på projektet, TAREA, hvor hun skal afholde workshops i fortalervirksomhed. Projektet får i foråret tilknyttet en praktikant i 5 måneder. Camilla, kandidatstuderende på Spansk Sprog og Kultur på KU, skal arbejde med at skrive artikler for TAREA, deltage i møderne med de unge i AARLE, medvirke til at lave små videoer samt være med til at udsende AARLES månedlige radioprogram.

[Foto: Xavier Janssoone]

KORT OM PROJEKTET

PROJEKTITTEL:

Elevdemokrati og medborgerskab blandt unge ledere/FASE II

LAND: Peru

PROJEKTPERIODE: 1.4.2014-31.3.2017

SAMLET BUDGET: 3.566.373 DKK

PARTNER: TAREA

PROJEKTKOORDINATORER:

Nicole Zehntner, Marie Busk Larsen, Rikke Friis Højland & Anne Sofie Scherrebeck-Jørgensen

AXIS og den lokale NGO, TAREA, samarbejder om projektet Elevdemokrati og medborgerskab blandt unge ledere i Ayacucho. Projektet støtter elevorganisationen AARLE, en paraplyorganisation for unge mellem 11 og 18 år, som repræsenterer elevernes interesser og rettigheder gennem oprettelse af elevråd. Projektets 2. fase vil fokusere på at øge AARLE-medlemmernes kompetencer inden for organisationsudvikling, kapacitetsopbygning samt opstart af AARLE-filialer i fem nye provinser. Lærere, skoleledere og lokale myndigheder er inddraget i projektet. I projektperioden udvikles et uddannelsesprogram om demokratisk medborgerskab, som søges inkluderet i det regionale curriculum i næste fase.

KORT OM PROJEKTET

PROJEKTITTEL:
Institutionel styrkelse og territorial forvaltning/FASE III
LAND: Peru (øen Taquile).
PROJEKTPERIODE: 1.4.2012-1.11.2014
SAMLET BUDGET: 657.000 DKK
PARTNER: MUNAY Taquile
PROJEKTKOORDINATORER: Kristina Andersen

Projektets mål med Taquiles oprindelige folk: Institutionel styrkelse og territorial forvaltning, fase 3 er at styrke øen, Taquiles interne organisering samt at sikre en lokalt baseret og bæredygtig turisme via det lokale turistbureau, Munay Taquile. AXIS samarbejder med de lokale partnere la comunidad de Taquile og øens autoriteter og medvirker dermed til at styrke taquilenernes demokratiske rettigheder til selv at kontrollere turismen på øen.

TAQUILE FÅR EGEN TURISME-LOV

[Tekst: Kristina Andersen]

I 2014 afsluttede AXIS og MUNAY TAQUILE, et demokratisk valgt forum for turisme på øen, deres fælles projekt på Taquile efter 8 års samarbejde. Munay Taquile har haft travlt med at gøre de sidste tiltag for at kunne klare sig uden projektmidler, og har gennemført mange succesfulde kapaciteringer med hjælp fra en lokal konsulent. Samme konsulent har faciliteret, at der er blevet lavet en 'ley interna'; et lokalt regelsæt, som udefrakommende rejsebureauer og guider skal respektere, og som er juridisk bindende. En sådan lov har været et stort ønske fra taquilenerne, da de således bedre kan håndhæve deres regler, når der kommer besøgende fra fastlandet. Det har endvidere været specielt vigtigt, fordi man fra national side ville indføre boleto turístico, en slags "turpas" til hele området. Det ville medføre, at taquilenerne ikke ville modtage direkte entrépenge, og derved ville miste deres vigtigste indtjeningskilde.

"Et venskab er opstået"
Sådan lød overskriften på højtideligheden, som mar-

kerede afslutningen på samarbejdet. Borgmesteren sluttede i sin takketale af med at omtale taquilernes frustrationer undervejs. Forandring tager sin tid, men nu understregede borgmesteren, at projektet havde båret frugt. Det er blevet tydeligt for enhver på øen, at kvaliteten er højnet og tydeligt, at en større andel af taquilenerne deltager aktivt i turismeaktiviteterne og derved forbedrer sine levevilkår.

AXIS I 2015: AXIS holder fortsat kontakt med MUNAY TAQUILE. På AXIS' partnerskabskonference i 2014 blev der etableret kontakt mellem Taquile med borgmesteren i front og en AXIS-partner fra Cusco med henblik på yderligere samarbejde. Der er allerede gennemført et miniprojekt for skolen på Taquile.

AXIS-MATERIALE: PENSUM PÅ LÆRERUDDANNELSE

[Tekst: Katja Gryl & Line Bechmann]

Den seneste SRSR undersøgelse, gennemført i lavlandet, blev lanceret i Santa Cruz og publiceret i efteråret 2014. Resultaterne er integreret i undervisningsmaterialet "Tambores en el Corazón" til grundskolens ældste klasser. I materialet indgår der komparative diagrammer med det formål at skabe refleksion blandt eleverne, når der fx er forskelle på unges seksuelle adfærd i forskellige dele af landet. Både undersøgelsen og undervisningsmaterialet er blevet taget vel imod af ministeriet, som i 2014 har anvendt væsentlige dele som grundlag for udviklingen af pensum for seksualundervisning i grundskolen.

Undervisningsmodulerne til lærerseminarierne "Sensatez: un diseño de amor" er ligeledes publiceret. I processen blev modulerne afprøvet på to lærerseminarier i La Paz og i de lærerstuderendes praktik i grundskolen.

Undervisningsministeriet har i 2014 inkluderet dele af projektets moduler til seksualundervisningen i deres anbefalede pensum på læreruddannelsen. Det er et vigtigt skridt mod udbredelsen af den dialogbaserede seksualundervisning på landets lærerseminarier.

AXIS har i efteråret 2014 udsendt to stærke praktikanter, Peter Røpke og Diana Hansen, for at styrke kommunikationsarbejdet samt understøtte fortalere- og undervisningsindsatsen i Santa Cruz.

AXIS 2015: Fortalerearbejdet vil være i centrum for AXIS og APPRENDE's samarbejde. Målet er, at de centrale uddannelsesmyndigheder gøres opmærksomme på Pro Joven seksualundervisningspakke og behovet for fortsat at arbejde for en dialogbaseret seksualundervisning i grundskoleundervisningen og i uddannelsen af fremtidens lærerstand. En AXIS-frivillig rejser til Bolivia for at producere en film om projektet, til brug i Danmark for at oplyse om Axis' arbejde med SRSR i Bolivia.

[Foto: Toke F. Nyborg]

KORT OM PROJEKTET

PROJEKTTITEL:
Seksuelle rettigheder og reproduktiv sundhed / FASE III
LAND: Bolivia (La Paz, Cochabamba og Santa Cruz)
PROJEKTPERIODE: 1.8.2012 - 31.7.2015
SAMLET BUDGET: 2.982.550 DKK
PARTNER: APPRENDE
PROJEKTKOORDINATORER:
Jeppe Kehlet, Katja Gryl, Line Bechmann & Kamilla Frimodt Madsen.

Projektet 'Pro Joven' arbejder med seksuelle rettigheder og reproduktiv sundhed (SRSR) i Bolivia og tilstræber udvikling af nye undervisningsmetoder til dialogbaseret seksualundervisning i grundskolen. Det sker gennem uddannelse af 'forandringsagenter', som efterfølgende uddanner grundskolelærere til at undervise elever i dialogbaseret seksualundervisning. Baggrunden for den dialogbaserede undervisning er to undersøgelser af unges adfærd og holdninger i høj- og dalland gennemført i projektets 1. fase, én undersøgelse i lavland gennemført i den nuværende fase samt en 'best practice manual' til lærere og kommunale myndigheder om igangsættelse og promovning af dialogbaseret seksualundervisning i grundskolesystemet.

KORT OM PROJEKTET

PROJEKTTITEL: APRENDER HACIENDO / FASE II
 LAND: Bolivia
 PROJEKTPERIODE: 1.1.2013 – 1.1.2016
 SAMLET BUDGET: 2.934.416 DKK
 PARTNER: CETM
 PROJEKTKOORDINATORER:
 Signe Sørensen, Steffen Rasmussen, Elisabeth Rasmussen,
 Nete Hansen-Nord og Nadjala Tinneberg Rahi.

Projektet sigter mod at lære kvindelige quechua-bønder i Sacaba i Cochabamba-provinsen, hvordan de driver et bæredygtigt familielandbrug med udgangspunkt i uddannelsesmodellen "Sacaba-modellen". Modellen er udviklet siden 2009 i et samarbejde mellem AXIS og den lokale partner CETM. Projektets primære målgruppe består af 400 fattige quechua-kvinder fra 20 landsbyer i Sacaba-kommunen samt deres familiemedlemmer. I alt bestræber projektet sig på at forbedre livet for ca. 2400 mennesker. Målet er at øge familiernes fødevarerikthed. Derudover sigter projektet mod at opbygge kvindernes selvtillid og gøre dem i stand til at tage kampen op mod køns- og etnisk ulighed.

BEDRE SUNHED TIL BØNDER

[Tekst: Signe Sørensen]

Selvforsyning og nye økologiske produkter har minimeret fejlernæring

Familiernes sundhed er øget. De spiser mere varieret, og deres kost og ernæring er forbedret. Sådan lyder vurderingen fra CETM ved udgangen af 2014. Dette er resultatet af foreløbigt tre års arbejde med at udvikle bæredygtige familielandbrug, som går ud på at give kvinderne og deres familier den nødvendige landbrugstekniske viden til at kunne udnytte deres jord optimalt i forhold til varieret dyrkning og selvforsyning. Via projektet lærer kvinderne de praktiske metoder til, hvordan de udvikler køkkenhaver med forskellige afgrøder, holder dyr og laver organisk gødning. Herudover undervises de i sundhed og ernæring og lærer at tilberede og sammensætte maden, så de opnår en varieret kost.

Selvom familielandbrugene i realiteten blot består af køkkenhaver på ca. 20m² og mindre dyrehold, så har de en stor betydning for familierne. Ved projektets begyndelse var det hovedsageligt kartofler, bønner og majs, som udgjorde familiernes primære produktion og daglige kost, og mange kvinder og børn var fejl- og underernærede. Nu spiser de også salat, radisser, gulerødder, fisk og kød, som kommer fra deres egen økologiske produktion.

AXIS I 2015: I 2015 udløber projektfasen og resultaterne skal evalueres. Et af projektets mål er, at Sacaba-modellen bliver anerkendt af både civilsamfundet, kommunale og regionale myndigheder i Sacaba, også som et reelt værkstøj i fattigdomsbekæmpelsen af livsvilkårene for landbefolkningen. For at øge fokus på CETM's fortalervirksomhed afholder CETM og AXIS en konference i oktober for lokale civilsamfundsaktører og myndigheder. Til april får AXIS besøg af CETM, som vil udbrede kendskabet til projektet og til udviklingssamarbejdet mere generelt.

SEKSUALMODEL SKABER BEGEJSTRING

[Tekst: Jette Ravn, Inge Trads, Kira Boe & Helle Feddersen]

Torsdag den 5. december 2014 var en stor dag for NORSAAC og AXIS. Undervisningsmodellen for seksualundervisning i skolerne var færdigtrykt og blev præsenteret for ca. 500 begejstrede tilskuere. Blandt tilskuerne var AXIS-koordinator Inge Trads og unge studerende fra de omkringliggende skoler, som bidrog med god stemning, dans og oplæsning af digte. Derudover var en række lokale autoriteter til stede, der alle udtrykte stor tilfredshed med NORSAAC's arbejde og lovede at arbejde videre med at få indført seksualundervisning i flere skoler i the Northern Region i Ghana. Ghana Education Service (GES), en vigtig interessent for ISEP, var også til stede med deltagelse af distriktschefer og den regionale direktør, der forsikrede at ville arbejde for en spredning af ISEP-undervisningsmodellen.

Begivenheden var ikke kun en milepæl i projektets arbejde, men også et vigtigt element i fortalert strategien. NORSAAC er desuden lykkedes godt med at komme i medierne med ISEP projektet. Der har været indslag i nationalt TV, og ISEP har deltaget i flere radiodiskussioner. Det har knebet lidt mere med at få trykt de artikler, der er blevet skrevet om projektet.

BESØG MED GODE IN-PUT

Finn Juhl Petersen fra AXIS var på sit første projektbe-

søg. Formålet var at møde NORSAAC, især de ansatte på AXIS projektet ISEP, og at lave finansiel monitoring med Mango Financial Health Check. Det resulterede i gode, generelle råd til, hvordan NORSAAC kan videreudvikle sine økonomisystemer.

I juli var projektkoordinator Jette Ravn og Arne Vestergaard på monitoreringsbesøg i Tamale. Besøget handlede primært om, hvordan implementering af seksualundervisningen og den pædagogiske manual skulle færdiggøres. ISEP teamet havde desuden ønsket at få træning i projektledelse og samarbejde. Arne Vestergaard udarbejdede sammen med teamet enkle modeller, der blev sat i relation til ISEP's konkrete arbejdsopgaver.

AXIS I 2015: Projektet vil i 2015 have fokus på produktion og distribuering af undervisningsmanualen. Projektet gennemfører også den planlagte undervisning af elever og andre grupper i de landsbyer, hvor mødre og frivillige træner indbyggerne. Endelig skal fortalert strategien videreføres både ift. involvering af interessenter, medier og myndigheder, så undervisningsmodellen udbredes.

[Foto: Norsaac]

KORT OM PROJEKTET

PROJEKTTITEL:

Innovate Sexual Education Project (ISEP),

LAND: Ghana

PROJEKTPERIODE: 1.2.13 - 1.2.2016

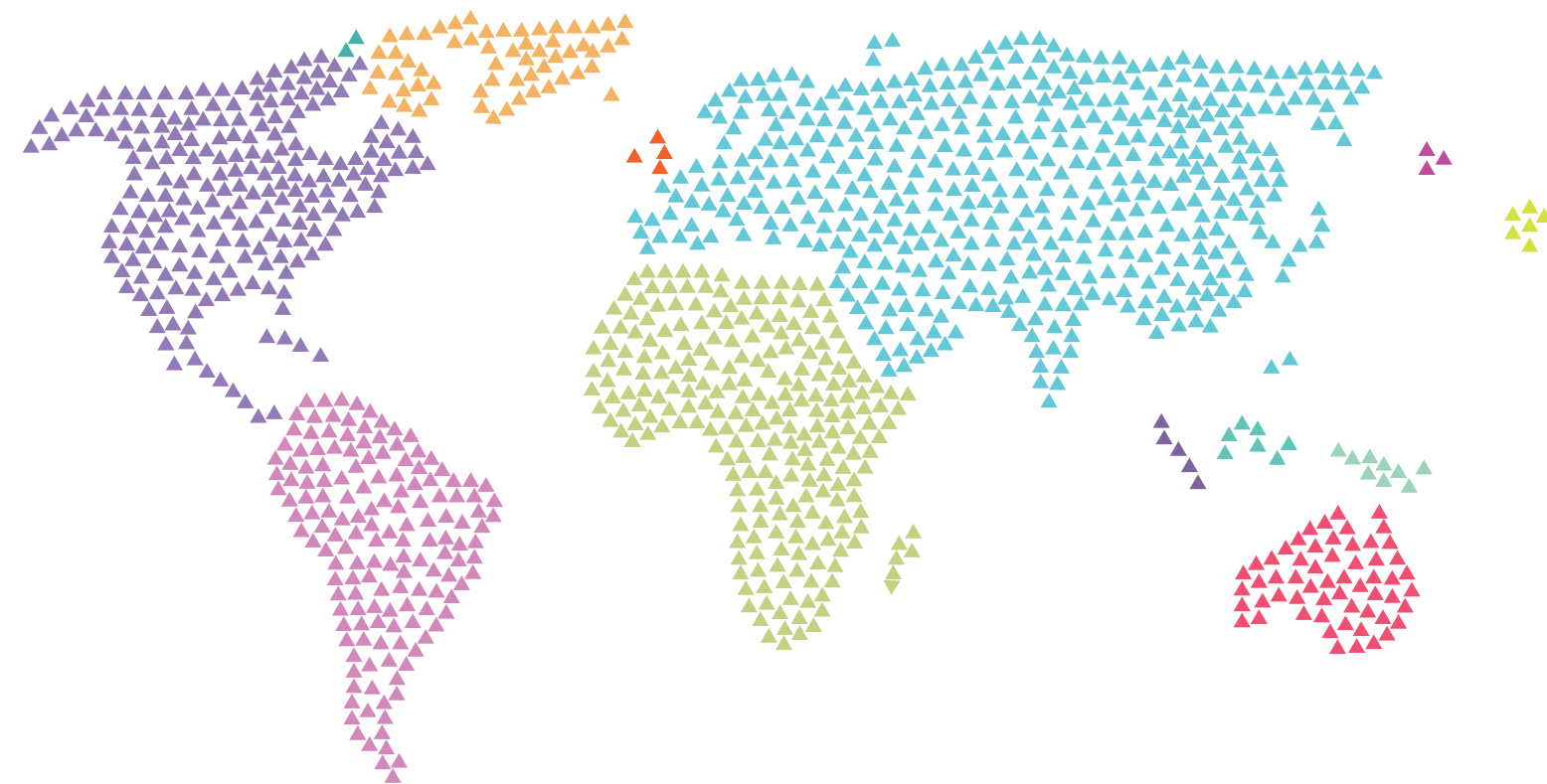
SAMLET BUDGET: 2.999.430 DKK

PARTNER: NORSAAC

PROJEKTKOORDINATORER:

Jette Ravn, Inge Trad, Kira Boe og Helle Feddersen.

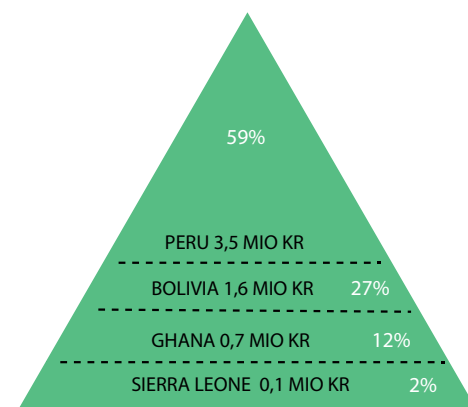
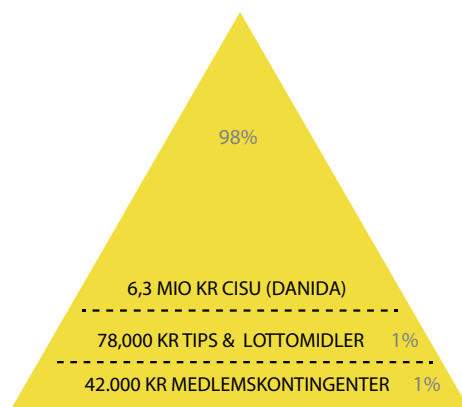
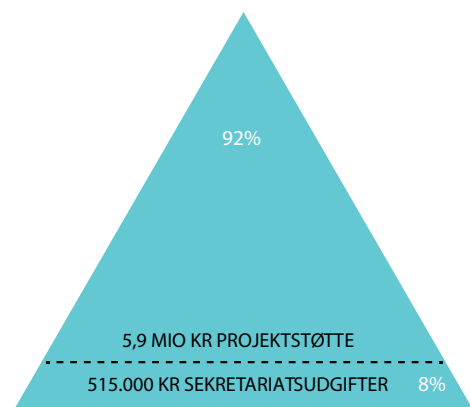
Målet med projektet ISEPII under den lokale partner NORSAAC er at give unge i alderen 12-25 år en relevant og tidssvarende viden om egne seksuelle rettigheder. Projektet udvikler en undervisningsmodel for seksualoplysning med tilhørende pædagogisk manual rettet til unge og mødre. Projektet træner frivillige lærere og arbejder med fortalervirksomhed med henblik på implementering af seksualundervisning.

DET GÅR PENGE TIL

HER KOMMER PENGENE FRA

PROJEKTSTØTTE pr. LAND

[Tekst: Finn Juhl Pedersen]

AXIS slutter 2014 med et overskud på ca. 80.000 kroner, hvilket er halvdelen af det budgetterede overskud. Forskellen skyldes lavere indtægter end budgetteret.

De manglende indtægter skyldes hovedsageligt, at flere projekter har haft færre aktiviteter, eller har måttet udskyde aktiviteter, hvilket har medført et mindre behov for overførsel af midler til projekterne, ligesom der har været færre projektbesøg i årets løb. Desuden har udbruddet af ebola i Sierra Leone medført et lavere forbrug end forventet. På denne baggrund forventes at medføre et øget forbrug i projekterne i det kommende år.

Tre projekter er afsluttet inden for sidste halvår 2014, og administrationsindtægter herfra er ved årsregnskabs afslutning ikke afregnet, ligesom overhead fra sekretariatsrejser i december måned først afregnes i 2015.

AXIS øgede den samlede støtte til projekter i 2014 til 5,9 mio. kroner mod 4,5 mio. i 2013. AXIS' partnere i Peru tegner sig for størstedelen af støtten, nemlig 3,5 mio. kroner, mens 1,6 mio. kroner er gået til projekter i Bolivia. I Afrika er 0,7 mio. kroner gået til en ny fase af projektet i Ghana, mens det nye projekt i Sierra Leone, som nævnt, kun lige er kommet i gang med et forbrug på ca. 0,1 mio. kroner.

TAK TIL

Vores mange trofaste medlemmer som støtter op om vores arbejde, og som er med til at skabe bedre forhold for fattige i Bolivia, Peru, Ghana og Sierra Leone.

CISU's konsulenter som utrætteligt bistår AXIS og kvalitets-sikrer udviklingsindsatsen.

Alle de frivillige kræfter som hjælper til i dagligdagen og bakker op om AXIS' aktiviteter.

Alle som støttede den fælles kampagne mod nedskæringer i ulandsbistand til fattige.

VI SAMARBEJDER MED

GLOBALT FOKUS
- Folkelige organisationers udviklingssamarbejde

CISU CIVILSAMFUND I UDVIKLING

UCC
PROFESSIONS-HØJSKOLEN

The logo for AXIS is rendered in a thin, black, sans-serif font. The letter 'A' is a simple triangle with a small red circle at its base. The letters 'X', 'I', and 'S' are also simple, with the 'I' being a vertical line and the 'S' being a continuous curve. The background consists of three large, overlapping geometric shapes: a light blue triangle at the top, a light green triangle at the bottom left, and a yellow triangle at the bottom right, all meeting at a central point.

AXIS

KONTAKT
Nørrebrogade 52C, 3tv.
2200 København N
axis@axisngo.dk
www.axisngo.dk
+ 45 88 70 92 42